

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ**

## **МАТЕРІАЛИ**

**ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ  
КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ  
«ЗАПОРІЗЬКИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ  
ФОРУМ - 2023»**

**23-24 листопада 2023 року**

**Запоріжжя – 2023**

## ОБҐРУНТУВАННЯ ВИБОРУ КОМПОНЕНТІВ РОСЛИННОГО ПОХОДЖЕННЯ ПРИ РОЗРОБЦІ ГЕЛЕЙ ДЛЯ ОБЛИЧЧЯ ПРИ КУПЕРОЗИ

Г.П. Смойловська<sup>1</sup>, О.О. Малюгіна<sup>2</sup>

<sup>1,2</sup>Запорізький державний медико-фармацевтичний університет (Запоріжжя)  
smoilovskaj@ukr.net<sup>1</sup>, maluginaea@gmail.com<sup>2</sup>

Останні роки спостерігається тенденція до збільшення захворювань шкіри обличчя – однієї із найпоширеніших причин звернення до дерматологів. На відміну від atopічного дерматиту, псоріазу, акне, які потребують обов'язкового контролю з боку лікаря, ряд дерматологічних проблем (кератоз, купероз, сонячні опіки, фотостаріння, ін.) не вимагають консультації дерматолога. Корекція цих станів може бути здійснена за допомогою лікувальних косметичних засобів, присутніх на полицях аптек. Ця категорія косметичних засобів часто виготовляється із застосуванням компонентів рослинного походження – водних і неводних екстрактів, жирних та ефірних олій, соків. Актуальною проблемою є розробка складу косметичних засобів для обличчя у формі гелію. Це пов'язано з такими перевагами гелів як зволоження шкіри, створення захисного бар'єру, менша пошкоджуюча дія тощо.

Метою нашого дослідження був аналіз складу компонентів гелів косметичних, що застосовуються при купероза, та літературний пошук даних щодо вибору активних компонентів для розробки лікувального косметичного гелю.

Купероз – судинна патологія шкірних покривів, яка характеризується стоншенням кровоносних судин. Зазвичай цей стан характерний для зон обличчя (щоки, ніс). Шкіра реагує на вплив спеки, холоду, різних емоцій розширенням кровоносних судин на обличчі, що дозволяє крові протікати через них, а потім, коли це необхідно, судини звужуються. Однак, стінки ослаблених судин втрачають еластичність і вони не скорочуються, що призводить до тривалого почервоніння. Іншими причинами куперозу можуть бути варикоз, захворювання серцево-судинної системи, печінки. Також від куперозу страждають вагітні жінки, жінки після пологів або при неправильному прийомі гормональної контрацепції. На сьогодні лікування куперозу полягає у застосуванні протизапальних та антибактеріальних засобів, а також у підборі довгострокового догляду для схильної до куперозу шкіри. Тому важливим є приділення уваги розробці засобів, що містять рослинні компоненти.

На основі результатів аналізу складу засобів, які застосовуються для лікування куперозу, та рослинних компонентів, котрі впливають на ланки патогенезу хвороби, були обрані перспективні інгредієнти: екстракти гіркокаштану, гінкго білоба, гамамелісу, алое.

Екстракт Гіркокаштану звичайного (*Aesculus hippocastanum* L.) містить кумаринові глікозиди ескулін та фраксин, тритерпеновий сапонін есцин, флавоноїди, вітаміни В, С та К, білки, комплекс жирних кислот, мікроелементи. Він посилює оновлення шкіри на клітинному рівні, перешкоджає руйнуванню колагену та гіалуронової кислоти, що попереджає передчасне старіння шкіри. Крім того, завдяки комплексній дії компонентів сприяє усуненню набряків та «судинної сітки» на обличчі. Екстракт Гінкго білоба (*Ginkgo biloba* L.) широко використовуються у косметичних препаратах завдяки потужному антиоксидантному впливу на клітини шкіри. Екстракт активно покращує клітинний метаболізм і нормалізує обмін речовин, уповільнюючи старіння шкіри, має протинабряковий ефект за рахунок покращення капілярного кровообігу. Листя гамамелісу (*Hamamelis*), також відомого як чарівний горіх, багаті на флавоноїди та таніни. У складі косметичних засобів гамамеліс пом'якшує поверхневий шар шкіри, сприяє стягнню розширених пор, завдяки антибактеріальним властивостям, перешкоджає появі запалень. Застосування екстракту гамамелісу сприяє відтоку рідини з великих судин і зміцненню судинних стінок. Його використовують в дерматокосметології для корекції розширених судин на обличчі. Таким чином, до складу лікувального косметичного гелю доцільно вибирати в якості активних компонентів екстракти гіркокаштану, гінкго білоба та гамамелісу.